

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

OLAĞANDIŞI DURUMLARDA HIZLI DEĞERLENDİRME ve MÜDAHALE EKİBİ

GAZİANTEP İLİ NURDAĞI-İSLAHIYE İLÇELERİ 2. AY RAPORU

20-22 MART 2023

NURDAĞI

Gaziantep iline bağlı Nurdağı ilçesi 2022 toplam nüfusu 40.843 (TÜİK) olup ilçe merkezinde 25.000 kişinin, köylerde ise 16.000 kişinin yaşadığı bildirilmiştir.

Nurdağı Belediye Başkanı tutuklandığı bilgisi öğrenildi. İlçe mülki amirler idaresindeydi. İlçede Şırnak ve Mardin valileri, beş vali yardımcısı ile beş kaymakam görev yapmaktaydı.

Halihazırda yaşanabilir bir ev ilçede mevcut değildir. Kamu kurumlarının çoğu yıkılmıştır. Kaymakamlık binasına güçlendirme yapılmaktadır. Bazı okullar kullanılabilir durumdadır; eczane ile sarf malzeme deposu olarak kullanılmaktadır.

Şehre girişte çok sayıda neredeyse kentin tamamında yıkılmış ve ağır hasarlı binaların varlığı ve enkaz kaldırma çalışmalarının devam ediyor oluşu nedeniyle yoğun miktarda toz olduğu gözlenmiştir. İlçe sağlık müdürlüğünce enkaz kaldırma çalışmalarının ıslak yapılması ve ffp3 maske kullanılması gerektiği uyarısının yapıldığı öğrenilmiştir. Mevcut toz solunum yolu hastalıkları ve astım alevlenmelerinde tetikleyici olabilir.

Mülki idare talimatıyla mart ayının sonuna kadar ilçenin tamamının konteynır kentlere yerleştirileceği bilgisi öğrenildi. Halihazırda iki adet konteynır kent olup, üçü de planlanma aşamasındadır. Konteynır kentler tamamlandıkça çadır kentlerde yaşayan halkın konteynır kentlere geçişi sağlanmaktadır. Bu oldukça dinamik bir nüfustur, mart sonu gibi kısa bir sürede tamamlanması planlandığı için çadır kentlere ilişkin çok belirgin sayılara ulaşamamıştır.

Nurdağı ilçesinde ziyaret günü 21 Mart itibariyle iki konteynır kent kurulduğu görülmüştür; üç konteynır kentin de planlanmakta olduğu öğrenilmiştir. Beş büyük çadır kent ve 5'erli 10'arlı küçük çadır toplulukları mevcuttur. Çadır kentlerin nüfusunun büyük kısmı Suriyeli ve Roman (yörede abdal olarak bilinen etnisite) konteynır kentlerde ise Suriyeli ve Roman

azınlıktaydı. Konteynır kentlere yerleştirmede engellilere-down sendromu, serebral palsi vb-(konteynır kentin yaklaşık %10'u engelli nüfus), gazi ve Őehit yakınlarına, deprem sonrası cerrahi tedavi görmüş olanlara öncelik tanınmıştır.

Nurdağı'nda sağlık hizmeti yapılanması: İki konteynır aile sağlığı merkezi (ASM) planlanmakta, iki de perifer ASM (Őatır höyük Köyü ASM ve Akçagün ASM) ve sekiz mobil ekip ile birinci basamak hizmeti sunulmaktadır. İkinci basamak sağlık hizmeti Mart ayı ortasında kurulmuş olan bir Sahra Hastanesi ve üç adet TUN (Tıbbi Uç nokta) ile sağlanmaktadır.

Mobil ekipler köylere ve merkezdeki mahallelere (evinin önüne çadır kuranlar) birinci basamak sağlık hizmeti götürmekte. Mahalle muhtarı ve jandarma (jandarma OHAL nedeniyle aktif çalışıyor) aracılığıyla mahalle sakinlerine ulaşılmakta, kişilerin bir yerde toplanması sağlanmaktadır. Pandemi deneyimiyle camiden duyuru metodu da uygulandığı olmuş. Malzeme dağıtımını da AFAD adına jandarma yaptığı için jandarmanın halkla iletişimi iyi olduğu ifade edildi.

Sekiz mobil ekibin biri uyuz ve bit mobil (bildirilen uyuz ve bit vakalarına ulaşıp tedavi başlıyorlar) diğer mobil ekiplerde ise 1 doktor, 2 hemşire/ebe mevcut (1 psikososyal destek çalışanın da mobil ekiplere eklenmesi planlanıyor). Bu ekipler aracılığıyla köylerde belirgin bir Őikayeti olanlar sorgulanıyor, gerekirse tedavi başlanıyor, kronik hastalığı olanlardan ilaç ihtiyacı olanlar soruluyor, en geç bir gün sonraki mobil ekip bu ilacı Türkiye Eczacılar Birliği'nden (TEB) ya da UMKE'den temin ederek halka ulaştırılıyor. Bu esnada halkın ihtiyacı haricinde ilaç talebi söz konusu olabilmektedir. Verilen ilaçlar forma kaydedilmekte, ardından İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne bildirilmektedir.

Mobil ekiplere ilçede aile planlaması malzemelerinin tedarik edildiği bilgisi verilmiştir. Aile planlaması malzemeleri (kondom ve oral kontraseptifler) temel olarak ASM'lerde kişilere verilmekte, kişilerin en az 3 aylık malzeme talebi karşılanmaktadır. Bu malzemelerin sorulmadan talep edilmediği, ancak sorulunca reddeden kişinin çok nadir olduğu bilgisi alındı. Dolayısıyla aile planlaması malzemelerinin kişilere ulaştırılması için talep oluşturulması ya da Antakya ilindeki gibi aile planlaması hizmetlerine özel bir planlama yapılması değerlendirilmelidir.

Mobil ekip uyuz vakaları için sürecin başından beri her gün çıkmaktadır, ziyarette bulunulan günde de yaklaşık üç vaka için mobil ekip hizmet vermiştir. Uyuz ilaçları reçete karşılığında verilmektedir.

Mobil olarak hizmet sunumu ile hizmetin sürekliliği sağlanmakla birlikte, sunulan hizmetin niteliği hizmet sunucularının istekliliği ve motivasyonuna doğrudan bağlı olduğu için hekim ve sağlık çalışanlarıyla gerekirse her gün motivasyon görüşmesi yapmak ve toplum sağlığı açısından dikkat edilecek hususları yinelemek sunulan hizmetin etkinliğini artırabilir.

Nurdağı'nda bir sahra hastanesi kurulmuş olup hastanenin hekimleri ve sağlık çalışanları görevlendirme usulü ile sağlanmış durumda. Sahra hastanesi içerisinde çocuk sağlığı ve hastalıkları, kadın doğum, göz polikliniği, diş ünitesi, acil tıp, ameliyathane, radyoloji, laboratuvar, yatan hasta koğuşu mevcuttur. Toplamda 25 yatak kapasitesi mevcuttur. Kadın doğum uzmanı görevlendirilmiş olup burada doğum yapılmakta, kadınlara Rahim İçi Araç uygulaması yapılabilmektedir. Radyoloji ünitesinde direkt grafi çekilmektedir, ziyaret günü BT planlanma aşamasındaydı. Ameliyathanede küçük operasyonlar yapılabilmekte. Sahra hastanesinin yanındaki çadırda psikososyal destek çadırı mevcut. Burada erişkin ve çocuk psikiyatristi çalışmakta. Ziyaret günü gönüllü bir grup tarafından fizyoterapist eşliğinde fizyoterapi hizmeti verilmesi için alan planlanmaktaydı.

Nurdağı'nda ikinci basamak sağlık hizmeti vermekte acil servis yeşil alan hizmeti vermekte olan 3 adet Tıbbi Uç Nokta (TUN) mevcuttur. Planlanmakta olan 2 ASM'nin açılması durumunda TUN'ların kapatılacağı öğrenildi.

Tek Yürek Konteynır Kenti

Konteynır kent girişı kaymakamlık binası, AFAD koordinasyon merkezi ve ilçe sağlık müdürlüğü ile oluşturulmuştur. Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü yürütücü kurumdur. Coğrafi olarak geniş bir açık alanda yer almaktadır ve ilçe merkezinin güneyinde bulunmaktadır, ancak etrafta küçük çaplı su birikintileri olması nedeniyle ilerleyen dönemde sıtma açısından risk konusunda yönetimin farkındalığı mevcuttur.

Yapılması planlanan toplam konteynır sayısı 1.750 olup 650'si yapılmış ve kullanılmaktadır. Yaklaşık kişi sayısı 2.500 olarak aktarılmıştır. Konteynır başına düşen kişi sayısı 3-5 civarındadır. Konteynırda kişi başına düşen alan 3,5 m²'den daha az olup, çoğunlukla kalabalık yaşam söz konusudur.

Bu konteynır kentte 75 bebek, 1-4 yaş grubu 300 çocuk, 5-18 yaş grubu 500 çocuk ve 65 yaş ve üzeri 100 kişi olduğu tahmin edilmektedir.

Bu konteynır kente ilişkin ev halkı tespit fişi çalışması yürütölmektedir. Risk gruplarına göre dağılımın takip edildiği belirtilmiş olup ilgili bilgi edinilememiştir.

Konteynır ara mesafesi standart olmayıp yer yer 2 m civarındır. Isınma konteynır içerisinde elektrikli peteklerle sağlanmaktadır.

Konteynır kente şebeke suyu sağlanmış durumda. şebeke suyunun her gün klor ölçümü ve haftada bir olmak üzere bakteriyolojik analizi yapılmakta. Bu konteynır kentte suyun içme ve kullanıma uygun olduğu bilgisi alındı. Aynı zamanda ambalajlı su dağıtımı yapılmakta.

Nurdağı ilçesinde gıda temel olarak Kızılay Aş Evi ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarınca (STK) sağlanmakta, günde 3 öğün verilmekte. Karbonhidrat, protein dengesi açısından uygun olduğu ifade edildi. Sağlık çalışanları, polis, jandarma gibi bölgeye görevlendirilen kamu personelleri de bu alanlarda yemek yemektedir. Zaman içerisinde STK'ların gıda yardımını azaltması durumunda gıdanın yeterince karşılanamama ihtimaline karşılık Kızılay'ın hazırlık yapması gerektiği ifade edildi.

Konteynır kentin içerisinde bir konteynır ASM mevcut. Sağlık ekibi 1 doktor, 2 hemşire. Hafta sonu da dahil saat 9-16 mesai usulü çalışmaktalar. Bu ASM'nin aktif hizmet sunduğu vatandaşa mesaj yoluyla duyurulmuştur. Gaziantep ilinde neredeyse tamamı yıkılmış olan Nurdağı ve İslahiye ilçeleri hekim ve sağlık çalışanlarına idari izin verildiği için Gaziantep Merkez'den ve diğer illerden görevlendirmelerle sağlık ekibi tamamlanmaya çalışılmıştır. Gaziantep Merkez'den görevlendirilenler de aynı zamanda depremededir. Gönüllü çalışan sağlık çalışanları da mevcut olup sayıca çok azdır; daha çok görevlendirme usulü personel çalışmaktadır. Sürecin başında gönüllü personelin daha fazla olduğu kaydedildi.

Bu sağlık birimi birinci basamak poliklinik hizmeti sunmakta (sık görölen hastalık tanı tedavisi, enjeksiyon, pansuman vs) ve ilaç tedariki sağlamakta. Birinci basamak koruyucu

sağlık hizmetlerine ilişkin ilçe sağlık müdürlüğünden aşı temin edilerek, günlük aşı nakil kabı ile soğuk zincir sağlanarak Genişletilmiş Bağışıklama Programı'na devam edilmekte, gebelere Tetanos aşısı yapılmaktadır. Kızamık ek doz aşılama uygulaması Sağlık Bakanlığı talimatı olmadığı için yapılmamakta, ancak GBP kapsamında 9. aydan itibaren uygulandığı ifade edilmiştir.

Konteynır kente ilişkin ev halkı tespit fişi çalışması yürütülmektedir. Bu çalışma il sağlık müdürlüğünden görevlendirilen iki hemşire/ebe ile ilçe sağlıkta görevli doktorların gözetiminde yürütülmektedir. Söz konusu tespit sırasında gebe, lohusa, beş yaş altı çocuk sayısı ve kimlikleri tespit edilip konteynır kent ASM ile il sağlık müdürlüğüne bildirilmektedir. Bu çalışma ile Nurdağı'nda ikamet edenler dışında ilçeye dışarıdan gelen nüfusun (Aile hekimliği bilgi sisteminde kaydı olmayanlar) kayda alınması amaçlanmaktadır. Ayrıca yeni gebelik veya eksik aşıları çocuk varsa tespiti hedeflenmektedir. Konteynır ziyaretlerinde gebelere demir, folik asit ve D vitamini, bebeklere ve lohusalara D vitamini başlanmaktadır. Halihazırda başlanmış olan kişilere ASM'nin ve sahra hastanesinin yeri tarif edilmekte, ilaçları bittiğinde ya da bir sağlık sorunları olduğunda başvurabilecekleri yerler anlatılmaktadır. Bu ekibin önemli bir diğer görevi de aile planlaması eğitimi ve malzeme teminidir. Ekipler yanlarında kombine oral kontraseptif, progesteronlu preparatlar ve kondom taşımaktadır. Kadınlara aile planlaması ihtiyacı sorulmakta ve yöntemler tanıtılmaktadır. Mevcut yöntemler dışında ASM'de aylık enjeksiyon ve sahra hastanesinde RİA uygulaması olduğu bilgisi verilmektedir. Aile planlaması dağıtımı yapılan kişilerin bilgileri kaydedilmekte ve en az 3 aylık yöntem temini sağlanmaktadır. Sağlık eğitimi verilememektedir.

TEB'in çadırı olup, ilaç tedariki buradan ve UMKE'ye bağlı bir eczane den ücretsiz olarak gerçekleştirilmektedir. İlaç tedarik sorunu yaşanmamaktadır.

Uyuz ve bit vakalarının çok sayıda olduğu bilgisi verilmiştir. Üst Solunum Yolu Enfeksiyonu (ÜSYE) çok yaygın durumda, özellikle çocuklarda. Çocuklarda kriptik tonsilit, farenjit, soğuk algınlığı sık görülmekte. Akut Gastroenterit nadir görülüyor. Kronik hastalığı olup ilaç talebi olan kişilerin ilaçla ilgili beyanı kabul edilmekte, herhangi bir yerden ilacın gerekliliğine ilişkin teyit sağlanamamakta.

Sağlık çalışanları barınma şartlarının yeterince iyi olmadığını ifade ettiler: birçoğu UMKE çadırlarında kalmakta, konteynırda kalan sayısı az. Sağlık çalışanları için kalıcı ve ferah bir konut/konteynır ihtiyacı söz konusu. Mecburi hizmet atamasında buraya atanan kişilerin de temel kaygısı barınma şartlarının kötülüğü. Çalışma şartları sürecin bu aşamasında çok yoğun değildir. Gaziantep Merkez'den görevlendirilen hekimler ve sağlık çalışanları il sağlık müdürlüğüne sağlanan servislerle Nurdağı'nda görev yerlerine ulaşımını sağlanmakta.

Tek Yürek Konteynır Kenti'nde çok sayıda sosyal alan ve organizasyon gözlemlendi. Psikososyal Destek Birimi mevcut. Nurdağı Kaymakamlığı'na bağlı sosyal marketten istismarı önlemek amaçlı kontur kartlarla vatandaş ihtiyacını sağlamaktadır. GASMEK'in kurduğu meslek edindirme kursu gözlemlendi. T3 Vakfı tarafından çocuklara bilimsel faaliyetler yaptırılmaktaydı.

Sinema, tiyatro, çocuklar için aktivite alanları kentin birkaç alanında gözlemlendi. İlkokul ve ortaokul, kuran kursu, kadın ve erkek kuaför hizmeti, beyaz masa ve açık kapı görüldü. Depremzede hayvanlar için tedavi alanı oluşturulduğu görüldü.

Konteynırlar homojen değil, bağış yapılan konteynır tipine göre değişmekle birlikte şartları farklılaşmakta: bir kısmında banyo bulunmamaktadır, ancak son zamanlarda yapılan ve yapılacak olan konteynırların tümünde tuvalet ve banyonun olduğu ifade edildi. Çamaşırhane görüldü.

Konteynır kentin atıkları belediye tarafından düzenli olarak deprem öncesi belediye hizmetleri şeklinde uzaklaştırılmaktadır.

Genel İlaçlamanın yapıldığı beyan edilmiştir.

Güvenlik konusunda ilk zamanlarda yağma ve hırsızlık olaylarının sık olduğu hem yetkililerce bildirilmiş hem de depremedeler tarafından ifade edilmiştir. Çok sayıda kolluk kuvveti ilçede görev yapmaktadır. Konteynır kent özelinde güvenlik zafiyeti beklenmemektedir.

Emlak Konut Konteynır Kenti

Sahra hastanesine yakın konumlanan bu konteynır kentte yerleşim yeni başlamıştır. Tek yürek konteynır kente göre daha modern ve büyük yapılar oluşturulmuş olup, konteynırlar arası mesafe daha geniştir.

Çadır Kentler

Nurdağı ilçesinde birbirine yakın ancak dağınık konumlandırılmış beş çadır kent mevcut, yürütücü kurum İl Sağlık Müdürlüğü'dür. Çadır kentlerde toplam yaklaşık 1000 çadır mevcut, bir çadırda ortalama 5-6 kişi yaşamakta olup kalabalık yaşam söz konusudur. Çadır kentlerde nüfusun büyük kısmını Suriyeli ve Romanlar oluşturmaktadır.

İlçe genelinde evinin önünde çadır kurma pratiği de sık görülmüştür. Özellikle köylerde halk tarafından çoğunlukla evin önüne çadır kurulduğu tespit edilmiştir. Depremzedelere bunun sebepleri sorulduğunda evin içindeki suyun ve tuvaletin kullanılması, eşya temini, hırsızlık endişesi, hayvan ve bahçe bakımı gibi sebepler olduğu öğrenilmiştir.

Resmi çadır kentlerin tümünde yaklaşık 5.000 kişinin barındığı; 150 bebek, 1-4 yaş grubu 600 çocuk, 5-18 yaş grubu 1.000 çocuk ve 65 yaş ve üzeri 200 kişi olduğu tahmin edilmektedir. Risk gruplarına göre dağılım bilgisi edinilememiştir.

Çadırlar dağınık yerleşimli ve çoğunlukla birbirine yakın yerleşimli olduğu gözlemlendi. Isınma kaynağı çoğunlukla odun sobasıdır.

Çadır kentlere ambalajlı su dağıtılmakta. İçme kullanma suyu tuvalet üstü tankerle sağlanmakta, tanker içi ve su çıkış noktalarından ayrı ayrı su numunesi alınmakta. İlçenin su kuyusu olduğu, buradan tankerlere sondaj borularıyla su aktarıldığı, deprem sonrasında buraya otomatik klorlama cihazı konulduğu belirtilmiştir. Yanı sıra ilçenin ana su deposunun olduğu, yer altı sularının çekilerek ana boru hattına dağıtılmaktadır.

Gıda Kızılay Aş Evi'nden sağlanıyor, yemek tırlarına ulaştırılıyor. Pek çok sivil toplum kuruluşunun ve diğer illere ait belediyelerin yemek tırları mevcut. Günde 3 öğün olmak üzere yemek dağıtılmakta.

Çadır Kent'in birinci basamak koruyucu sağlık hizmetleri kurulan mobil ekiplerce sağlanmakta.

Çadır kentlerdeki tüm tuvaletler kanalizasyona bağlı, kadın ve erkek ayrı olmak üzere 100'ün üzerinde tuvalet ve 100'e yakın duş olduğu bilgisi edinildi. Pazaryeri Çadır Kenti'nin girişinde 1'i kadın 4'ü erkek tuvaleti olmak üzere beş tuvalet mevcuttu bu durum kadınlar açısından zorluk oluşturmakta. Tuvalet ve duş sayıca yetersiz, ancak ziyaret gününde tuvalet ve duş önünde bir sıra görülmedi.

Tuvaletlerin üstünde su tankerleri görüldü, tanker içi ve su çıkış noktalarından ayrı ayrı su numunesi alındığı ve bakteriyolojik analizinin yapıldığı belirtildi. Merkezdeki çadır kentlerde tuvaletlerin kapıları dışa doğru açılıyor. Genel olarak aydınlatma sorunu yok. Merkeze biraz daha uzak bir çadır kentlerde kullanım durumunun iyi olmadığı birkaç tuvalet mevcut (kapısı tam kapanmayan, aydınlatması yeterli olmayan).

Merkez çadır kentlerindeki kişiler için yüzme havuzundaki duş kabinleri ayrılmış. Sabah saat 9'dan 17.30'a kadar kadınlar, 17.30'dan sonra da erkeklerin kullanması kuralı getirilmiş. Bu kabinlerin sporculara yönelik olması, kapı yerine perde olması, giyinme için ayrı alanının olmayışı kadınların mahremiyet nedeniyle bu alanda duş almasından kaçınmasına neden olmakta, güvenli olmadığı halde evlerine girip duş almayı tercih eden kadınlar mevcut.

Çadırların birbirine yakın yerleşimli olması ve pek çok çadırda soba bacalarının konumu yangın ve karbonmonoksit zehirlenmesi için risk oluşturmaktadır.

Çadırlar arasında çöp poşeti az, çöp toplama alanı olarak aralıklı şekilde konteynırlar konulmuş, belediyenin düzenli olarak atıkları uzaklaştırdığı söylendi.

Çok sayıda kolluk görevlisi gözlendi, güvenlik açısından sorun olmadığı kaydedildi.

Ulaşım olanakları şehir içinde sınırlı, şehre dışarıdan giriş çıkış mümkün.

İSLAHIYE

Gaziantep ilinin güneybatısında yer alan ilçesidir, nüfusu 2022 TÜİK verisine göre 67.650 kişidir. Haber kaynaklarına göre deprem sonrası ilçe nüfusunun %70'inin ilçenin dışına göç ettiği öğrenilmiştir.

Şehre girişte çok sayıda neredeyse kentin tamamında yıkılmış ve ağır hasarlı binaların varlığı ve enkaz kaldırma çalışmalarının devam ediyor oluşu nedeniyle yoğun miktarda toz hissedilmiştir. İlçe Sağlık müdürlüğünce enkaz kaldırma çalışmalarının ıslak yapılması ve FFP3 maske kullanılması gerektiği uyarısının yapıldığı öğrenilmiştir.

İslahiye ilçesinde iki geçici yerleşim alanı mevcut: Kalyon Konteynır Kenti ve İslahiye Gençlik Merkezi Çadır kenti. Konteynır Kentin büyük kısmı Suriyeli değilken, çadır kentin hemen tamamı Suriyeli nüfusu oluşturmaktadır.

Bu ilçede devlet hastanesi hasarsız fakat servislerin hala sorunlu olması nedeniyle ciddi vakalar genelde sevk edilmekte. Merkezde 3 ASM, köylerde de 3 ASM mevcut. Köylerdeki ASM'lerden yalnızca biri hasar görmemiş olup aktif çalışmakta. Merkez ASM'lerden birisinin hasarlı, birinin hasarlı olmadığı ancak çevresindeki yapıların ağır hasarlı olması nedeniyle aktif çalışmadığı öğrenildi. Yeni konteynır kentlerde ASM kurulması planlanmakta. Merkezde aktif olmayan ASM'lerin AHBS'si ve Aşı Takip Sistemi (ATS) konteynır kentte ve çadır kentte oluşturulan sağlık birimine aktarılmıştır; yerleşim tabanlı dijital bilgi yönetim sistemi oluşturulmuştur. Kişilerin kayıtlı olduğu aktif çalışan aile hekimlikleri tarafından izlenen birinci basamak koruyucu sağlık hizmetlerinin bu sistem sayesinde ikinci bir kontrolü sağlanarak kayıt sırasında gözden kaçırımların önüne geçilmiştir.

Oluşturulan mobil ekiplerle ve aktif çalışmayan aile hekimliği birimlerinin yerine de geçici yaşam alanlarında oluşturulan ASM'lerle birinci basamak koruyucu sağlık hizmetleri sürdürülmektedir. Bu ASM'lerde 1 hekim 1'i kayıttan sorumlu 2 hemşire görev yapmaktadır. Hekimler ve sağlık çalışanları mesai usulü, ancak hafta sonu dahil 7 gün çalışmaktalar. Mesaiden sonra sağlık hizmetini UMKE ve 112 devralarak sağlık hizmetinin sürekliliği sağlanmaktadır. Yerleşim yerlerinin önünde birer adet ambulans bulunmakta. Acil sağlık hizmetleri de TUN'lar aracılığıyla verilmektedir.

Gaziantep İl Sağlık Müdürlüğü İslahiye'de çalışan hekimler ve sağlık çalışanlarına idari izin verdiği için söz konusu hizmetlerin tamamını Gaziantep Merkez'den görevlendirilen personel yürütmekte. Bu personelin ilçeye ulaşımı servis ile sağlanmakta. Hizmet veren personelin tamamı aynı zamanda depremzede durumda.

İslahiye ilçesinde sağlık hizmeti verilme şekli planlanırken 500 konteynırın üzerinde yerleşim alanlarına ASM, 500 konteynırdan daha az sayıda yerleşim alanlarına revir kurulmuş.

Köylerde birinci basamak sağlık hizmetinin sunumu ağırlıklı olarak oluşturulan mobil ekipler ile sağlamakta. Köydeki yerel halkın yanı sıra buraya dışarıdan gelen kişilerin sağlık hizmeti almasını mobil ekip sağlamaktadır. Yanı sıra bu bölgede üç adet de TUN vardır.

Birinci basamak koruyucu sağlık hizmetleri bağlamında bebek ve gebeler yerleşim tabanlı dijital bilgi yönetim sistemi ile tespit edilebilmektedir; gebe takibi açısından hemogram ve biyokimya bakılabilmektedir, bebek takibi açısından topuk kanı taraması dahi yapılabilmektedir. Çocukluk çağı GBP kalındığı yerden devam etmektedir. Sağlık Bakanlığı Kızamık aşısına ilişkin mop up kampanyası başlatmadığı için böyle bir uygulama yok, ancak GBP kapsamında 9. aydan itibaren Kızamık aşılması yapılmakta.

Gaziantep ilinde aile planlaması malzemesi tedariki sağlanmış durumda, İslahiye’de bariyer yöntem ve oral kontrasepsiyon yöntemleri uygulanmakta, ancak şartlar uygun olmadığı için RİA takılamamaktadır. Sağlık eğitimi verilememektedir.

İlaç tedariki açısından sorun olmadığı söylendi, ücretsiz olarak ASM’lerde de verilmekte Yanı sıra eczanelerin açık olduğu, reçete ile depremzedelerin ilaca eriştiği ifade edildi. Depremzede kodu girilmesine rağmen muayene ücretsiz olup ilaç katkı payının kişilere yansıtıldığı öğrenildi.

Kayıt otomasyon sisteminde sorun olmadığı kaydedildi.

En sık görülen hastalıklar AGE, ÜSYE olup (salgın boyutuna varmadığı ifade edildi); uyuz ve bit vakaları azalma eğiliminde olduğu belirtildi.

İslahiye ilçesinde bağışıklama çalışanlarından birisinin Suriyeli olması ve onun aracılığıyla Arapça bilen kişilerle iletişim kuruluyor olması nedeniyle sağlık hizmeti sunumu sırasında iletişim engeli olmadığı ifade edilmiştir.

İslahiye ilçesinde hizmet veren hekim ve sağlık çalışanlarında tükenmişlik gözlenmiştir; çalışanlar deprem bölgesi dışındaki illerden görevlendirmelerle dinlendirilmelidir.

Atıkların uzaklaştırılması belediye tarafından sağlanıyor, vahşi depolama alanı bulunmamakta, deprem öncesi atık uzaklaştırma yöntemine devam ediliyor.

Hem konteynır hem de çadır kentte itfaiye mevcuttur.

Ulaşım olanakları şehir içinde sınırlı, şehre dışardan giriş çıkış mümkün.

Güvenlik sorununa rastlanmadığı ifade edildi, çok sayıda kolluk kuvveti mevcut.

Yer altı kablolu internet ağı çöktüğü için sağlık hizmetleri kayıt sürecinde daha önce yaşanan sorunlar çözülmüş durumda.

Kalyon Konteynir Kenti'nde 483 konteynir bulunup toplam 2.093 kişi barınmaktadır. Konteynir başına 4-5 kişi düşmektedir. Bu konteynir kentte 63 bebek, 1-4 yaş grubu 252 çocuk, 5-18 yaş grubu 419 çocuk ve 65 yaş ve üzeri 84 kişi olduğu tahmin edilmektedir.

Konteynirlarda ısınma büyük oranda elektrikli petek ile sağlanmaktaydı, bir kısmında da güneş enerji panelleri gözlendi. Konteynirlerin bazılarının içerisinde tuvalet ve banyo olmadığı, ancak yeni yapılanların tümünde tuvalet ve banyo mevcut olduğu bilgisi verildi.

Yeni nüfus, konteynir kent ASM'ye misafir olarak kaydedilmiş gebe ve aşı verileri Ulusal Sağlık Sistemi (USS) üzerinden sorgulanıp düşürülüyormuş. Daha önce 26 aile hekimliği birimi mevcutmuş ve hepsinden iki aylık tüm gebe, bebek ve çocuk izlemleri çekilmiş. Bu kişiler telefonla tek tek aranmış ve izleme çağrılmış. Önceden aile hekimliği sistemine kayıtlı olan herkes bu şekilde yeni sistemde görünür olmuş.

İlçeye şebeke suyu sağlanmış olup her gün klorlama ve bakteriyolojik analiz yapılmakta, ambalajlı su dağıtımına devam edilmektedir. Köylerde her gün içerisinde 2 çevre sağlığı teknisyeninin görev yaptığı mobil araçlarla su depolarından numune alınarak klorlama ve rutin bakteriyolojik analiz yapılmakta. Zaman zaman klor düzeyinin 0,05 ppm'in altında olduğu saptanmakta, ancak bu durumun deprem öncesinde de yaşandığı ifade edildi. Bu tür uygunsuzluk saptandığında gerekli müdahale yapılmakta.

Elektrik şebekesinin yeterli olduğu, aydınlatma sorununun olmadığı belirtildi.

Tuvaletlerin hepsi kanalizasyona bağlı ve kadın erkek ayrı kurulmuş durumda. Konteynir Kentte 100 kişiye 1 tuvalet, 200 kişiye de 1 duş düşmektedir. Çadır kentte daha az sayıda olduğu ifade edilmiştir. Tuvalet ve duş sayıları yetersizdir.

Çamaşır yıkama odaları mevcuttur.

Konteynir ve çadır kentte çok sayıda sosyal organizasyon alanları gözlendi: T3 Vakfı Oyun ve Etkinlik Çadırı, gıda ve giyim sosyal marketleri, kadın ve erkek kuaförleri, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin sosyal alanı bunlardan bazılarıydı.

İslahiye Gençlik Merkezi Çadır Kenti 500 çadır olarak planlanmış ancak 380-400 çadır bulunmakta; 1.500-1.800 kişi barınmaktadır. Bu konteynir kentte yaklaşık 45-54 bebek, 1-4 yaş grubu 180-216 çocuk, 5-18 yaş grubu 375-450 çocuk ve 65 yaş ve üzeri 60-72 kişi olduğu tahmin edilmektedir.

Bu çadır kentte ev halkı tespit fişi çalışması yapılamıyor, nüfus dinamik, sayıları jandarmadan almaktalar. Risk grubuna göre dağılım yapılamamakta.

Hem çadırlarda hem konteynir kentlerde uygun yerleşim mesafesi gözlenmedi, çadırlar birbirine yakın konumlandırılmıştı.

Çadır kent sağlık birimi İslahiye Gençlik Merkezi'nin içine yerleştirilmişti. Bu birimde aşı dolabı ve ATS tahsis edilmiş olup çocukluk çağı GBP'ye kalındığı yerden devam edilmektedir. Sağlık Bakanlığı Kızamık aşısına ilişkin mop up kampanyası başlatmadığı için böyle bir uygulama yok, ancak GBP kapsamında 9. aydan itibaren Kızamık aşılması yapılmakta. Aile planlaması hizmetleri bağlamında bariyer yöntem ve oral kontrasepsiyon yöntemleri uygulanmakta, ancak şartlar uygun olmadığı için RİA takılamamaktadır. Sağlık eğitimi verilememektedir.

İlaç tedariki açısından sorun olmadığı belirtildi, ilaçlar halka ücretsiz olarak ASM'lerde de verilmekte.

Çadır kentte barınanlara ambalajlı su dağıtılmakta, yanı sıra şebeke suyu sağlanmış durumda. Her gün klor ölçümü ve bakteriyolojik analiz için numune alımı gerçekleştirilmekte.

Tuvalet ve duşlar kadın ve erkek olarak ayrı, ancak sayısı yetersiz, aydınlatma sorununun olmadığı aktarıldı. Tuvaletlerin tümü kanalizasyona bağlı durumda.

Çadırlar arasında çöp poşeti az, çöp toplama alanı olarak aralıklı şekilde konteynırlar konulmuş. Atıkların uzaklaştırılması belediye tarafından sağlanıyor, vahşi depolama alanı bulunmamakta, deprem öncesi atık uzaklaştırma yöntemine devam ediliyor.

Hem Nurdağı hem de İslahiye yıkımın çok fazla olduğu ilçelerdir ve saha koordinatörü olarak halk sağlığı uzmanları görev yapmaktadır; başta onların ve diğer hekimler ve sağlık çalışanlarının özverili emekleri sonucunda deprem sonrası 2. Ayda da sağlık hizmetleri sürdürülebilmektedir. Hekimler ve sağlık çalışanlarının barınma şartları Bir an önce iyileştirilmelidir; deprem bölgesi dışından görevlendirmelerle depremzede çalışanlar dinlendirilmelidir. Bu ilçelere atanan hekimler ve sağlık çalışanlarının da güvenle, kalıcı ve rahatlıkla barınabilecekleri alanlar sağlanmalıdır.

Her iki ilçede de sunulan birinci basamak koruyucu sağlık hizmetlerinin bütünlüğü korunarak sürdürülmeye devam edilmelidir.

Konteynır ve çadır kentlerde barınacak kişilerin belirlenmesi sırasında ayrımcılığa yer verilmemesine özen gösterilmelidir. Mülki idare tarafından deprem sonrası 3. ayda çadır kentlerin kaldırılacağı, her iki ilçede de kalanların tümünün konteynır kentlere yerleştirileceği ifade edilse de daha kötü durumda olan çadır kentlerin şartları iyileştirilmelidir.